NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1744 | MỖI SỐ: 0$02 | NGÀY THỨ TƯ 10 JANVIER 1923

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	Hanoi [illegible]	Người đem đến nhà	Gởi sở Giây thép	Bắc-kỳ, Trung-kỳ và Ai-lao	Nam-kỳ, Đại-Pháp và các thuộc-địa Pháp	Ngoại-quốc
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	9$00
Các làng và Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	4.50
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	2.25
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	0.75

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique:
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 160

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.
4e page: *Une seule insertion*. . . . 0$30 le c/m
Par contrat annuel Par centimètre et par insertion. . . . . . . 0$18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Ở đời này càng cần phải vệ-sinh lắm

Gần đây, một cái công ti nhân-thọ bảo hiểm ở nước Mỹ có xét những người đến chịu bảo-hiểm tất cả là 1898 người, toàn là những người trên dưới ba mươi tuổi; trong số ấy chỉ được 63 người không tật bệnh gì, còn 107 người đau bệnh quả tim, 225 người đau cả tim và thận, 444 người đau răng, 320 người đau mắt, kỳ-dư 757 người nhân uống rượu hút thuốc quá độ mà mắc bệnh đau miệng, đau ruột và đau dạ dày; những người đau đó có người nặng, có người nhẹ, nhưng nặng về phần nhiều, trong một trăm người ước đến năm mươi chín người nặng, nếu không chữa ngay thì sau thành ra chứng bất trị. Ôi! coi cái số người bệnh nhiều đến thế mà ghê cho cái cách sinh-hoạt ở đời này. Các nhà y-học đời nay đã xét nghiệm ra rằng những bệnh trúng-phong, ung thư, đau quả tim, đau phổi, đau huyết quản, đau thận, đau gan là các thứ chứng bệnh người trai-tráng hay mắc phải, mà chưa có cách gì phòng-ngừ cho thật được hoàn-toàn, cho nên mỗi năm những người trai tráng chết về các thứ chứng bệnh ấy cũng có đến một số rất lớn. Ấy là bởi người đời nay nhọc nhằn quá đỗi, tâm huyết hao mòn, cho nên dễ sinh bệnh. Tức như một xưởng đóng giầy, mỗi ngày làm việc chín mười giờ đồng hồ, phần thì tiếng búa đì-đùng, phần thì kẻ mua người bán xôn xao cũng đủ làm cho hao-tổn tinh-thần, mà thân thể nhân đó một ngày một yếu. Có một ông y-học bác-sĩ có tiếng đã nói rằng: «Thân thể của loài người càng ngày càng hèn yếu không bằng đời trước là tại lao khổ quá mà lại không biết giữ vệ sinh; có người không biết mà giữ mình, có người biết mà cứ liều lĩnh mặc kệ, không trách rằng hay chết sớm: những người chết sớm đó có phải là không thọ được trăm tuổi đâu, chỉ vì đeo lấy bệnh trong mình mà không biết, hoặc biết mà không chịu giữ-gìn cẩn-thận, đành đem cái thân ngàn vàng vùi xuống dưới mặt đất, thương thay!»

Quả vậy, thân-thể của người ta, khéo giữ gìn thì cũng có thể khỏe mạnh được lâu mà diên-trường thọ mệnh được. Xưa ở nước Ý đại-lợi có một người đã hơn một trăm tuổi, bị một đứa cháu phá hư cả sản-nghiệp, ông lại phải cất mình đi làm ruộng, về sau lấy sự kinh-nghiệm về việc làm ruộng của mình làm thành sách vở để khuyên bảo người nước. Lại một nhà hóa học ở nước Pháp hưởng thọ được một trăm ba tuổi, mà lúc ông đã chín mươi tư tuổi còn làm giáo-sư đi dạy được ở các trường. Một nhà danh-y ở nước Mỹ đã chín-mươi-nhăm tuổi mà vẫn đi lại chữa bệnh cho người ta được. Thường người ta lúc trở về già thì thân thể mệt nhọc, tinh thần suy đồi, không muốn tưởng cũng không muốn vận-động gì nữa; thế mà có những người càng già càng khỏe, không kém gì trai tráng như thế, chẳng là bởi biết khéo giữ vệ-sinh mà được như thế dư?

Có kẻ bảo: Đó là những người khí lực mạnh sẵn, chứ những người khí lực đã yếu thì dù có biết khéo giữ vệ-sinh tưởng cũng chẳng có ích gì. Không biết rằng cái sức khôi-phục của thân-thể người ta rất mạnh. Thí-dụ có một người đau đã khỏi mà tự mình không làm nên cớ gì đau lại, thì cái bệnh của mình đau trước hẳn là biến mất, mà người ấy cũng như một người thường chưa từng đau ốm gì. Điều ấy không phải đặt ra mà nói. Chính ông Roosevelt là cố đại-tổng-thống nước Mỹ, khi ngài còn nhỏ ốm yếu lắm, nhờ ngài khéo giữ vệ-sinh, sau hóa ra người sức lực nhất trong nước Mỹ. Coi thế thì biết người ta dù khí lực vốn yếu, cũng không phải không có thể làm cho mạnh lên được, chỉ tại người biết giữ vệ-sinh cùng không biết giữ vệ-sinh.

Phép vệ-sinh cần nhất là giữ cho khỏi bệnh, nhà người ta muốn giữ cho khỏi trộm cướp thì phải xây tường cho dầy, đóng cửa cho chặt; mình muốn giữ cho khỏi bệnh thì cũng phải bổ sức vóc cho mạnh-mẽ, giữ phủ tạng cho trong-sạch, dưỡng tinh-thần cho an-thích. Như thế thì ở trong không thương, ở ngoài không cảm, có lẽ gì lại đau, một ông hiền Hy lạp đời trước có dạy rằng: «Phàm việc gì cũng cho thích-trung, không nên dật-lạc quá mà cũng không nên cần khổ quá, để cho hồn xác được yên ổn, tâm thần được yên-lặng, một vừng hỏa-khí lưu lộ từ trong ra đến ngoài, thì thân ta được khỏe mạnh luôn». Lời ấy thật là cái yếu quyết của phép vệ-sinh.

Người mình bây giờ, cách ăn ở bình như lại trái hẳn với cái yếu-quyết ấy, lao khổ cũng quá mà dật lạc cũng quá. Thứ nhất ở nơi tỉnh thành đô hội như đất Hà-nội ta ngày nay, xu danh trục lợi, mang lục suốt ngày, trong lòng chỉ những máy móc gươm đao, ngoài mặt chỉ âu sầu thảm não, vậy mà ăn chơi thỏa thích, cực xỉ cùng xa, lấy ca-trường kỹ-quán làm sinh-nhai, lấy tửu-điếm trà-lâu làm nhật-dụng, hồn xác không lúc nào được yên ổn, tâm thần không lúc nào được yên lặng như thế, thì thân thể còn mong mạnh khỏe nổi gì! Giá có cái công-ti nhân thọ bảo-hiểm nào mà đem nhau đến chịu bảo-hiểm, thì sau khi xét nghiệm thân thể, chắc có một tờ báo cáo trông ai thấy cũng phải kinh hồn vậy.

P.

LỆ MUA BÁO

Tin nhắc lại để các ngài duyệt-báo biết rằng tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt quí ông nào mua thì gửi tiền cho, hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ rằm hoặc mùng một tháng tây trở đi cho gọn.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 8 Janvier 1923

Cái thái-độ nước Anh

Đạo trú-binh ở quận Rhénanie cùng viên đại biểu tại hội-đồng Bồi-thường nước Anh vẫn để nguyên không có rút về. Về các phương-diện khác cũng vậy, nước Anh vẫn đồng tâm hiệp lực với Đồng-minh như xưa.

Paris, ngày 9 Janvier 1923

Cái vấn-đề bồi thường

Hội đồng bồi thường đã đầu phiếu công nhận rằng nước Đức dụng-tâm trái các điều ước về việc nộp than. Trong bốn hội viên các hội đồng thì ba viên đầu phiếu công nhận, còn một viên không, viên ấy là đại-biểu nước Anh.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 9 Janvier 1923

Hội đồng các quan Thượng-thư

Ngày hôm thứ hai, các quan thượng-thư hội-nghị đã bàn về sự xếp đặt công việc của nghị viện và việc bàn cử tòa trị-sự, vì đến ngày thứ ba này tại nghị-viện sẽ hội-nghị.

Trong khi hội-nghị, M. Le Trocquer là thượng-thư bộ Công-tác có đệ trình quan Poincaré một bản án-văn phản đối mọi lẽ của nước Đức phân trần về việc nộp than, quan thủ-tướng bèn gửi ngay bức án-văn ấy đến quan Barthou là tổng-trưởng hội đồng bồi thường.

Sau khi quan Poincaré ở hội nghị trở ra, có các đại biểu các báo-quán đến hỏi chuyện thì ngài có nói: Thợ thuyền hỏa xa không động dụng đến, mà quân-linh cũng không.

Việc nhà Thực-nghiệp ngân hàng

Ngày hôm thứ tư này, nguyên lão-nghị-viện lại bàn đến bản dự thảo về việc cứu với nhà Thực-nghiệp ngân-hàng.

Tại hai nghị-viện

Ngày hôm thứ năm, quan thủ tướng sẽ trần thuyết về cái chánh-sách ngoại-vụ tại Thứ dân nghị viện, và Nguyên lão nghị-viện.

Tại bác-cổ viện Louvre

Viện Louvre mới mua được một bức tranh của nhà danh-họa Mathieu le Nain, và lại có người tặng một bức tranh vẽ một người thổi sáo. Bức tranh sau này thiên hạ cho là của nhà danh họa Velasquez.

Cuộc hội-nghị giảng hòa Đông-âu

Công việc tại cuộc hội-nghị Lausanne vẫn chểnh mảng lắm. Chỉ có tiểu ban coi về các vấn-đề vệ-sinh là hội nghị mà thôi. Sáng hôm thứ ba này, khi nào M. Barrère trở lại Lausanne, thì các tiểu ban lại sẽ họp kỳ đại hội đồng.

Phái-bộ nước Anh có công-bố rằng cái tin nói rằng nay mai quân linh nước Anh ở Constantinople sẽ rút về là một tin đồn sai.

Tại hội Vạn-quốc

Hội-đồng Vệ-sinh của hội Vạn-quốc đã hội nghị ở Genève ngày 3 Janvier kỳ thứ năm mươi.

Việc nước Hy-lạp

Viên chánh hội-đồng Cách-mệnh có công bố cái chương trình chánh-trị. Trong chương trình ấy, có định đặt các hội quốc-phòng để thực-hành việc cách-mệnh cho hoàn-toàn, để phá hẳn cái đảng Constantin, và bãi các đảng phái của tư-nhân, và hồi phục lại cuộc hòa-bình.

Tại các hải cảng Đại-pháp

Báo *Les Débats* có nói: Số số tàu thuyền xuất nhập các hải-cảng Rouen Havre, và Marseille trong hai năm 1921 và 1922, thì xem ra cái tình trạng cũng đáng vui lòng. Số tàu thuyền đi lại ở hải cảng Rouen trong năm 1922 được 7.900.000 tấn, mà về năm 1921 được có 4.800.000 tấn.

Tình trạng hải cảng Havre cũng như năm trước. Số tàu thuyền xuất nhập được 7.003 chiếc, số hàng hóa xuất nhập được 5.000.000 tấn mà trong số ấy thì số hàng hóa xuất cảng được 1.300.000 tấn. Ở hải cảng Marseille, thì trong năm 1922 số tàu 8.700.000 tấn, mà số hàng hóa nhập cảng thì được 4.570.000 tấn và số hành khách ở ngoài vào được 357.000 người, mà số hàng hóa xuất cảng được 1.650.000 tấn và số hành-khách ở trong ra được 272.000 người.

Lễ kỷ niệm ông Ernest Renan

Hội-đồng coi về việc tổ chức lễ kỷ niệm ông Ernest Renan, do M. Léon Bérard chủ tọa định rằng ngày 28 Février này sẽ đặt một kỳ đại hội đồng ở Cao-đẳng học-đường để kỷ-niệm ông Ernest Renan.

Thị-giá quốc-trái: 3% 58 45. 4% 1918 62 15 — 5% 1915 1916 76 20 — 5% 1920 83.30 — 6% 1920 87.85.

Bordeaux, ngày 10 Janvier 1923

Thị giá quốc-trái. — 58 45 — 4% 1918 62 60. — 5% 1915 1916 76.20 — 5% 1920 88,60. — 6% 1920 87.97

Tin Trung-hoa

Ngày 2 Janvier 1923

Tin Đường-kế-Nghiêu

Đường-kế-Nghiêu thông điện các tỉnh tây-nam, định tổ-chức một cuộc hội-nghị có những đại-biểu các tỉnh tây nam là đoàn-thể hộ-pháp trước, cùng mưu sự thống-nhất biện-thời.

Việc Quảng-tây

Lâm-Hổ đã đến Quế-châu; Trần-quýnh-Minh sức cả đạo quân Vương-hòa-Thuận là đạo quân Trần phái Vương chiêu mộ tại Quế-châu cũng theo Lâm điều-khiển.

Thẩm-hồng-Anh không muốn theo Trần-quýnh-Minh, hiệp lực cùng Lâm về việc Quảng-tây, đã kéo quân từ Liêu-châu tiến lên Khánh-viễn để mưu chiếm Nam-ninh.

Việc Phúc-kiến

Chánh-phủ Bắc-kinh hạ lệnh lấy Tát-trấn-Băng làm tỉnh trưởng Phúc-kiến, cùng Lưu quán-Hùng hiệp lực dẹp yên cái loạn cục Phúc-kiến, lại điện cho Lưu vào Phúc-kiến nhận chức trấn-phủ ngay.

Việc Bắc-kinh

Quốc-hội đã khai-nghị bỏ phiếu quyết nhận tòa Nội-các Trương-thiệu-Tăng; có một phái nghị viên tuyên-ngôn nên Trương không biểu-thị chính-kiến cho minh bạch thì nhất định bỏ phiếu không đồng ý.

Trương-thiệu-Tăng đãi tiệc những nghị-viên quốc-hội ở nhà riêng; những nghị-viên về phái hộ-pháp không ai đến cả.

Ở Bắc-kinh có tin đồn các nước ngoài một mưu định cùng quản-trị Trung hoa; Hội Cơ-đốc cứu-quốc Trung-hoa là lũ Từ Khiêm mở đại hội để hô cầu các nước về việc ấy.

* *

Báo *Courier d'Haiphong* ngày thứ ba 9 Janvier 1923, có thuật việc công cử Trương-thiệu-Tăng lên làm thủ tướng. Nghị-viện bỏ ba trăm chín mươi hai vé ưng-thuận, dân sự thì phần nhiều hoan nghênh. Cái chính sách của Trương công bố như sau này: 1o Dùng các phương sách hòa-bình mà thống nhất nước Trung hoa, các tỉnh đều được hưởng lợi quyền như nhau cả. 2o Phá tan cái nghị đoàn của chính giới đối với nghị viện. 3o Tổ-chức một cuộc hội-nghị bình vụ để Nam Bắc hội-nghị với nhau. 4o Dự định một sổ chi thu, mọi khoản đều thanh giảm cả. 5o Tổ chức chính-sách ngoại vụ theo thể lệ quốc tế. Cái chương-trình ấy giá sử thực hành được thì lợi cho Trung-hoa nhiều lắm, song cứ như cái hiện tình Trung hoa, việc thực hành ấy nghe chừng khó lắm.

Người ngoại quốc bị giặc bắt tại Hồ nam, lắm người phải giam hơn ba tháng hiện nay đã được tha, vì quân giặc nhiều nơi Ngô-bội-Phu đã trừ xong.

Các đại-biểu Pháp, Anh, Mỹ đã yêu-cầu chính-phủ Trung-hoa trù tính việc giả lãi các cổ-phần về đường hỏa-xa Lô-Hán, thì chính-phủ Trung-hoa đã giả xong đâu vào đấy cả rồi.

Tình hình Sơn-đông ngày nan lắm. Có ba chiếc tàu chở lính của Trương-tác-Lâm mộ ở Mãn-châu mà đem đến đấy thì chính-phủ Trung-hoa bèn cử binh lính ngăn cấm không cho vào bến. Dư-luận Trung-hoa đồ rằng Nhật-bản xui Trương tải quân ấy đến quấy nhiễu đường xe-hỏa. Các quan đã truyền lệnh mỗi làng phải nuôi lính mộ cho đủ dùng.

Kể ra khắp nước Tàu, hãy còn rối loạn, đến ở nhượng-địa Áo-môn cũng phải đề phòng, mới đây bọn cướp, hạ một làng giáp giới đất ấy.

Nhật báo Trung-hoa có nói rằng, các nhà ngân-hàng ngoại quốc đòi chính phủ Trung-hoa hoàn lại các số tiền đã cho vay trước, lại có tin rằng liệt quốc lại muốn yêu cầu kiểm duyệt cái tài-chính của Trung-hoa nữa, chẳng rõ tin ấy thực hư thế nào

Bài ca Ấu-trĩ-viên

Theo lời Ngô-thị-Quyên nữ-sĩ thì cuộc thi bài ca Ấu-trĩ-viên này cũng lần-lượt đăng báo như cuộc thi thơ nước lụt của bản-quán năm xưa, để nghe những lời bình-phẩm của khách làng văn, rồi sau mới bàn đến việc điểm-duyệt. Vậy xin nói để các ngài biết rằng các bài đăng ở mục này chưa có phân hơn kém trên dưới chi cả, mà còn rọc phách giấu tên, chỉ đánh số thứ-tự mà thôi.

XII

Trên giời có đám mây vàng,
Ở dưới xã-hội có dân con chung
Cũng là máu mủ họ Hồng,
Cũng là nòi giống con Rồng cháu Tiên.
Cơ giời «thương hải tang điền»,
Những điều trông thấy thêm phiền |thêm thương.
Quan trên quyết kế lo lường,
Thương nòi thương giống lập phương |bảo-tồn
Triều-đình xích-tử chúng con,
Thấm ơn mưa-móc hoàn hồn tái-sinh
Chẳng vinh cũng gọi là vinh,
Thân này rồi cũng vẻ vang sau này
Nợ đời có giả có vay,
Giả vay, vay, giả, vùng quay, quay |vùng.
«Lạc-quyên» có động dùng đùng,
Các nhà báo-quán sốt lòng đăng ra.
Quí ông cùng với quí bà,
Sẵn lòng từ ái cũng là giúp cho.
Miếng khi đói, gói khi no,
Tấm lòng «Siêu-Mẫu» đáng kho vàng |mười.
Cây tươi thì lá cũng tươi,
Cây kia có giống thì người có tông.
Đồng tông đồng giống tương thân,
Tương-thân tương-ái phủ bàn tương- |san.
Ong kia chẳng đốt cùng đàn,
Hổ kia chẳng có vồ căn lẫn nhau.
Làm người phải tính nông sâu,
Yêu nhau thì phải chia sầu cùng nhau.
Có trầu mà chẳng có cau,
Làm sao cho đỏ môi nhau thì làm.
«Bất hủ» thì có chữ «tam»,
«Đức, công» là nhỉ để làm bia chung.
Những nhà lập đức lập công,
Miệng người ca-tụng đỉnh-chung |muôn đời
Chưng-minh có đất có giời,
Ơn sâu mong giả nghĩa rầy cho cân.
Trăm nghìn gửi lạy ân-nhân.

XIII

Cùng nhau đứng dưới cây hồng,
Khen ai đã khéo vun giồng từ xưa,
Cành hồng mơn mởn đương tơ,
Chúng ta đương độ ngây thơ biết gì
Người trên có bụng thương vì,
Thay quyền cúc dục bù chì chăn nuôi.
Khi đi khi đứng khi ngồi,
Khi ăn khi nói đòi hồi bảo ban.
Ở đây sum họp một đàn,
Bầu ơi bí cũng một giàn cùng sinh.
Mẹ cha nặng đức sinh thành,
Cám công người cũng nặng tình cù lao.
Sông Lô rộng, núi Tản cao,
Giang sơn nợ ấy còn bao nặng nề.
Nay mừng Pháp-Việt đề huề,
Văn-minh hạnh-phúc trông về chúng ta.
Những mong ngày lớn khôn ra.

Mộ lính vào các ngạch binh

Năm nay là lần thứ nhất, Chính-phủ mới mở ra những sở mộ lính ở Đông-Pháp để tuyển những người tình nguyện đăng vào các ngạch binh ở Đông-Pháp cũng như ở bên Pháp có các sở mộ lính đã lâu.

Kể từ ngày 1er Mars 1923 trở đi sẽ có năm sở mộ lính là Bắc-kỳ thì Hà-nội, Bắc-ninh, Nam-định, Haiphong và Nam-kỳ thì Saigon, trừ ra có sở Hanoi là mở từ ngày 15 Janvier này.

Chủ đích các sở ấy là để mộ lính vào các ngạch binh, như lính lục-quân, hải-quân, pháo-thủ, tàu-bay, công-binh, vân vân, để làm môi-giới cho người bản-xứ với các quan binh, để bảo-ban những người bản-xứ cần hỏi han mọi điều về việc ứng mộ vân vân.

Sở mộ lính ở Hanoi thì sẽ bắt đầu mở từ ngày 15 Janvier này. Quan binh đã mở riêng một nhà mộ lính ở phố Cửa-đông (Rue Maréchal Joffre), ngoài cửa có treo một cái biển lớn, gần Tòa-án-binh và giao việc quản-đốc sở ấy cho quan đội-úy Schérer là một quan binh ở bên này đã lâu năm, rất am tường tiếng ta. Vậy người mình có ai muốn ứng mộ thì cứ đến sở ấy mà hỏi, không phải nhờ ai làm thông-ngôn hộ cả.

Nhân nói về việc mộ lính, bản báo tưởng nên nhắc lại rằng trong quân-ngũ bây giờ cũng có một ngạch thông-ngôn binh chia làm năm hạng, ngoài cái lương-bổng lại được lĩnh tiền phụ-cấp như sau này:

Hạng	năm	9p00	một tháng
—	tư	15 00	—
—	ba	21 00	—
—	nhì	27 00	—
—	nhất	36 00	—

Muốn ứng mộ vào ngạch thông-ngôn này thì phải thi, các thể lệ thế nào sẽ do quan Thống-soái định.

Song những người đã có văn-bằng rồi thì được bổ ngay vào các hạng này:

a) Những người có bằng Thành-chung Pháp-Việt hay bằng Cao-đẳng tiểu học tây (Brevet d'enseignement primaire supérieur) thì bổ vào hạng tư.

b) Những người có bằng tú-tài được bổ vào hạng ba.

Những người có văn-bằng mà tình nguyện ứng mộ thi trước khi được bổ thực thụ vào trong một cơ, một số nào phải tập sự 10 tháng tại trường Phả-lại.

Tiền phụ cấp nói trên ấy được lĩnh ngay từ ngày ký giấy tình-nguyện.

Còn những người thi đỗ thì được một cái bằng của quan Thống-soái cấp cho.

Việc thăng thưởng thì sẽ do sự kén chọn trong những người làm thông-ngôn xuất sắc mà cho trước, chứ không kể cái thứ bực của mình trong ngạch lính, nhưng ít ra cũng phải đủ cái thời hạn sau này:

Hạng	năm	lên hạng	tư	1 năm.
—	tư	—	ba	18 tháng.
—	ba	—	nhì	2 năm.
—	nhì	—	nhất	3 năm.

Đó là nói qua những điều cốt yếu, còn ai muốn hỏi thêm điều gì thì cứ đến sở mộ binh.

Do Võ Phi Hùng Scan HS Petrus Ký Đăng Huỳnh Chiếu Đăng chủ, Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

Chị em bôn bỏ như mua được chồng ;
Trẻ già nghe cũng một lòng,
Già thì yên trẻ trẻ không chê già ;
Sao cho sum họp một nhà,
Mười năm lại mở tiệc hoa vui vầy.

Bài Chết

Năm Nhâm-Tuất hai mươi tháng mộ, tiệc tăng bằng chén rót Nam-san. Người hiền-miện, kẻ héo-hiệp khách bỗng nhan, giới một góc tiếng ran vui chúc. Chúc mấy chữ thọ khang phúc lộc, tiêu dao vài lưỡng cúc đủ chơi; nào rể dâu, nào chén chắt, nào gái giai, ngồi mệnh phu cũng bày vai chén chuốc. Sách có chữ: Nhân sinh đắc ý tu hành lạc, ngoài ra rồi ai cũng như ai; mới trong tuần lễ một sản mươi, chắc tám chín mươi mươi còn mất mất. Mừng một câu rằng: Thánh triều đệ nhất kim thời đại, quốc sĩ vô song Đỗ-tướng quân, đủ vinh hoa phú quí muốn phần, trọn vẹn cả quan thân đôi gánh. Vì vực-phẩm về bưu khỏe mạnh, giới dành cho ai tranh cạnh được cùng; thú điền viên để béo rượu nồng, mặc tiêu khiển bạn vài ông tri kỷ; ngoài tai thoảng lời ph tiếng thị, cứ an nhàn thả thì với giang sơn. Thật là lục địa thần tiên.

Tiểu-Nhi Lang

Bảo-tồn Khổng-học

DỊCH SÁCH LUẬN-NGỮ

Loại thứ XIV

Luận người

(Tiếp theo)

380. Ai-công vấn đệ-tử thục vi hiếu học? Khổng-tử đối viết: Hữu Nhan-Hồi giả hiếu học, bất thiên nộ, bất thị quá, bất hạnh đoản mệnh tử hĩ, kim đã thất vô, vị văn hiếu học giả dã.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Ung-dã tờ 14).

DỊCH NGHĨA — Vua Ai-công hỏi đức Khổng-tử trong học-trò ai là người hiếu học hơn cả? Đức Khổng-tử thưa rằng: Có tên Nhan-Hồi là người hiếu học hơn cả, không giận lây tới kẻ khác, không phạm lỗi đến hai lần, thác-chẳng được ta đức như thế, thật là người hiếu học, chẳng may đoản mệnh chết mất rồi, nay thì không có ai, chưa nghe được ai là người hiếu học vậy

381. Tử vị Trọng-Cung viết: Lê ngưu chi tử tuynh thả độc, tuy dục vật dụng, sơn-xuyên kỳ xả chư.

(Xem trong bộ Tứ-thư chính-văn chữ nho quyển Thương-luận về thiên Ung-dã tờ 14)

DỊCH NGHĨA — Đức Khổng-tử bảo ông Trọng-Cung rằng: Con con trâu lang nhưng lông đỏ và có sừng tốt thức đàng dùng làm trâu tế đâu người ta thiếm me no lang ma muốn không dùng, song thần sơn-xuyên ha bỏ

Quốc-vinh đến gần Phúc-kê mà nói rằng :

— Bẩm cụ ơn. Chúng tôi đã có tiền cả ở đây rồi.

Phúc-kê bỏi :

— Tất cả !

— Thưa vâng. Xin cụ lớn đến xem.

Phúc-kê quay lại rồi đếm, bấy giờ có tám người.

Ben-lịch-sơn và Quốc-vinh hai người dắt tay nhau đi, dường như họ nói chuyện xong, chuyện vui vẻ với nhau vậy.

Lỗ-lệ cũng vui hai viên võ-tướng, cũng khoác tay nhau đi, song đi về phía khác.

Ông thầy dòng Phúc-kê thì đi dạo chơi một mình.

Còn Phúc-kê thì đi với Xa-nô, dường như mải nghe chuyện ông con rể lắm.

Phúc-kê lại dặn rằng :

— Các ông cứ lặng yên mà đi, đừng ông nào ngẩng đầu lên, mà cũng đừng ra hộ chú ý đến tôi nhé. Cứ đi đi, vẫng người đây, tôi sẽ nói chuyện cho mà nghe,

Bấy giờ bốn kẻ yên lặng, chỉ thỉnh thoảng mới lại nghe thấy vẳng những tiếng bộ reo của các ông khách vui tính, ngồi trong các bụi cây để xem phảo thăng-thiên cho rõ. Cái quang cảnh khi fy thật là một cái quang cảnh kỳ khôi, bấy nhiêu người cùng đi, mà lại đi ra làm mấy toán, mỗi toán lại dường như có một chuyện riêng, thế nhưng mà trực trong thì ra bấy nhiêu người đều chú ý vào lời nói của một người, mà chính người fy cũng lại coi bộ lại bình như chỉ nói với một người đi bên cạnh mình mà thôi.

Phúc-kê nói :

— Các ông ơi, hẳn các ông đã thấy bữa tiệc tối hôm nay ta vẫng mất hai ông bạn . . . Trời ơi! ông thầy dòng! Ông đừng đứng lại thế. Cứ phải đứng lại thì mới nghe được hay sao. Tôi vẫn ông nữa, ông thăng thằng đi đi cho, mà cái đầu xin ông làm ra dang tự-nhiên cho, ông đừng quái cổ lại thế. Chỉ hãng ông tinh mất, thì ông đứng giữm ở chỗ của số ngỗ kia, hễ có ai đến thì ông đẳng hằng lên cho chúng tôi biết.

Ông thầy dòng vâng lời.

Lúc fy Ben-lịch-sơn quay lưng lại Phúc-kê, rồi đi nguyce ra đằng khác, miệng thì nói rằng :

— Tôi không thấy vẳng ai.

Lỗ-lệ nói :

— Tôi không thấy ông Lý đón, ông fy còn thiếu tiền trọ nhà tôi.

Ông thầy dòng đứng ở cửa sổ nói rằ :

— Còn tôi thì tôi không thấy bác Đo-mo-ri, hôm vừa rồi bác fy đánh bài với tôi, bác fy còn nợ lại tôi một nghìn mốt.

Phúc-kê có đáng buồn rầu, vừa đi vừa nói :

— Ông Lỗ-lệ ơi, ông không lấy được tiền thuê nhà của Lý-đón nữa đâu. Mà ông thấy dòng thì cũng không khi nào còn đòi được Đo-mo-ri cái nghìn mốt fy nữa. Bởi vì cả một đội công sắp chết rồi.

Cả đám nghe thấy cái tiếng gớm ghê fy bỗng sẵng sốt đứng dừng lại mà kêu lên rằng :

— Chết!

Phúc-kê nói :

— Các ông cứ yên mới được, có lẽ họ rình chúng ta đấy cũng nên..... Tôi đã nói rằng chết mà.

Ben-lịch-sơn nói :

— Chết! Hai người đó tôi mới gặp chưa được sáu hôm, đang khỏe mạnh, tươi tắn, phấn chấn. Bỗng không mà ốm chết trong ngay, vậy thì con người ta còn ra làm sao nữa. Trời hỡi trời!

Phúc-kê rằng :

— Không phải là ốm.

Một viên võ-tướng gặng hỏi:

— Thế thì tại sao mà chết?

Phúc-kê đáp :

— Ông hỏi cái người giết họ fy thì hiết.

Cả đám kinh ngạc kêu lên rằng :

— Họ giết hai ông fy ư?

Phúc-kê lắm bắm rằng :

— Họ thết cỗ thôi!

Trong đấy hàng hiên bấy giờ, tranh treo mản cuốn, kết thể trương đăng, lộng lẫy huy hoàng. mà cái giọng nói của Phúc-kê ánh ỏi thế lương chẳng khác gì như tiếng chuông đám ma vậy. Khi fy ai nấy tự nhiên đứng lại, ông thầy-dòng cũng từ cửa sổ đi ra, mấy cây pháo thăng-thiên đã bắt đầu nổ lên khỏi ngọn cây. Ngoài vườn tiếng reo hò không dứt, làm cho Phúc-kê cũng phải đưa mắt nhìn xem. Rồi Phúc-kê đến bên cửa-sổ, mấy người bạn đứng cả ở đằng sau lưng, chú ý nghe không bỏ một nửa tiếng.

Phúc-kê nói :

— Các ông ơi, Còn-bệ nó đã bắt hai người bạn của tôi, nó đã kết án, sắp đem ra xử tử. Tôi biết làm sao bây giờ?

Ông thầy-dòng nói trước nhất rằng :

— Chết! Chết! Nên đem mà phanh thây thằng Còn-bệ ra.

Ben-lịch-sơn nói :

— Cụ lớn nên tâu với Hoàng-thượng.

— Ben-lịch-sơn quí-hồ ơi. Thánh-hoàng đã họ chết rồi.

Xa nô kê-tước nói :

— Nếu vậy thì làm cho không xử quyết được, thế là xong.

Quốc-vinh nói :

— Làm thế thế nào được. Trừ ra có đút tiền được cho ngục-tốt thì mới họa chăng :

Phúc-kê nói :

— Hay là đút lễ cho quan Tư-ngục.

— Đêm nay có thể thảo cho tù ra.

— Ai chịu nhận đi cái việc fy ?

Ông thầy dòng đáp :

— Tôi, tôi xin đem tiền đi.

Ben-lịch-sơn nói :

— Tôi, tôi xin đi nói.

Phúc-kê rằng :

— Đi nói thì đem sẵn tiền đi. Đem cho Trị ngục quan nhận vận lạng! Đã thì chớ, nhược bằng có phải đến một triệu thì một triệu.

Ông thầy dòng reo lên rằng :

— Một triệu! Chẳng cứ một triệu, năm triệu tôi cũng bỏ ra được nữa thành Ba-lê.

Ben-lịch-sơn nói :

— Hãy cứ yên, đừng rối lên vậy. Tạm đút lễ được cho viên Tư-ngục để cho hai người tù vượt ngục ra rồi, thì chẳng khỏi họ kéo cánh với bọn thị-nghiệm của Còn-bệ mà nổi loạn lung tung, để cho nhà vua biết ...

(Còn nữa)

D. B. T.

HẢI ĐÀM

Cậu bé hay chữ !

Ông bàn Mỗ một hôm có khách đến nhà. Con nhỏ báo tin: « Thưa thầy, có mấy ông « bằng hữu » đến chơi » Khách nghe thấy, khen : « Ái chà! cậu em hay chữ nhỉ ! » Ông bố đắc chí, cũng nói theo : « Vâng, cháu nó học chữ nho giỏi lắm ! » Cậu con ông bàn, thấy khen, thích-chí.

Một hôm việc làng xong, mỗ mang phẩm thịt đến nhà ông bàn biếu. Con vẫn gọi bố : « Thầy ơi, từ khi thầy khao-vọng để ăn trên ngồi-t ốc chốn hương-thôn thì nay dân đã cho mỗ mang miếng « nhục » đến biếu thầy đấy ! »

Yên-sơn

VIỆC HANOI

Giá bạc — Kể từ ngày 10 Janvier này, giá bạc ở kho Nhà nước định là 7 f. 20

Tin tàu — Tàu *Ard è Lebon* khởi hành ở Hongkong ngày 9 Janvier 1923, hồi 22 giờ. Buổi sớm ngày 12 Janvier sẽ tới Haiphong.

Tàu *Angkor* tới Saigon ngày 11 Janvier, hồi 10 giờ sáng.

Bệnh trạng quan Toàn-quyền Long. — Theo như tin sau cùng ở Colombo điện về thì bệnh trạng quan Toàn-quyền Long vẫn y như trước.

Quan quyền Toàn-quyền đi kinh lý bên Ai-lao. — Quan quyền Toàn-quyền sau khi đã khánh thành đường Napé đi Thakhet thì ngài tới Vientiane hồi 8 Janvier. Ngài đường đi tự nay trở đi thành ra một đường giao thông của hai xứ Trung kỳ Ai-lao với nhau và qua suối một miền thuộc về nhiệt đới và rất là nên nói nhiều đồng. Từ Vinh đi Thakhet vừa hết 10 giờ, chỉ nay mai là đường fy mở cho sự giao thông, thì việc kinh tế bên Ai-lao chắc là phải đạt mau lắm. Miền fy phong cảnh đẹ đẹp, chim muông lại lắm, vậy thực là một nơi để khiến cho khách du-lịch sau này mỗi ngày một đông.

Nhân đấn Thakhat tỉ ốt nhiên ở đi treo có vẻ chăng đèn ở trong thành phố để hoan nghênh quan Toàn-quyền. Khi ngài tới nơi thì tiếng thanh la nghe đánh ồn rịp.

Nhờ về trời sáng trăng mà từ Thakhet đi Vientiane hết có hai ngày tàu thôi.

Kinh-thành Vientiane bữa fy treo cờ rực rỡ, các phố xá rất là náo nhiệt. Những người Lào ở các làng gần đến đông lắm.

Ngày hôm nay quan Toàn-quyền ở Vientiane đi Savannakhet, đến ngày 12 thì tới nơi, đến ngày 13 thì ngài qua đường Lao-bao đến Huế và chừng 16 Janvier thì ngài đi đường bộ về Hanoi.

Quan Thống soái đi thanh tra. — Quan Thống-soái Blondiat đi thanh tra các đồn trên tỉnh Lao-kay, thì ngày mai trở về Hanoi. Đến thứ bảy ngài lại đi Thái-nguyên.

AI CỐ MỘ???

Có một công-ty Pháp muốn mua các thứ mỏ để khai-khẩn. Ngài nào có mỏ đã nộp thuế rồi hay chưa nộp thuế muốn bán hay muốn cho khai để chia lợi, thì xin đến hỏi

M. NGUYỄN-HUY-HỢI

Secrétaire du crédit des Grands Magasins Réunis
Hàng bán đồ cũ

hay tại nhà riêng ông ở số 53 phố hàng Thiếc Hanoi, để thương lượng.

3507

Bộ luật mới của xứ Lào. — Mấy bộ luật mới của xứ Lào đáng lẽ thi-hành từ ngày 1er Janvier 1923, thì nay hoãn lại đến 1er Juillet 1923

Chiến-thắng bội-tinh. — Các cựu binh Tây Nam có quyền được thưởng bội-tinh của Đồng minh gọi là chiến-thắng bội-tinh (Médaille de la Victoire) do điều luật ngày 20 Juillet 1922 đặt ra thì có thể lại tòa Đốc-lý (phòng thư-ký) mà hỏi lấy cái giấy in sẵn để xin phép đeo bội-tinh fy.

Các hàng quân nào được thứ bội-tinh fy thì trong Dân-quốc quan-báo (Journal Officiel de la République-Française) ngày 12 Octobre 1922 đã đăng cả Arrêté xem thì có tờ để đến nhà Thư-viện chính mà hỏi.

Các đơn xi phải để lên quan Thống-soái (Mr le Général Commandant Supérieur des Troupes de Indochine.

Điện tín cảm ơn. — Ông nghị trưởng Hắc kỳ tư-vấn nghị-viện vừa rồi có gửi điện tín vấn an quan Toàn-quyền Maurice Long thì nay quan Toàng sư đã chuyển lời cảm ơn của ngài cho ông nghị-trưởng Ng-hữu-Sen tức Thu

Tòa Thượng-thẩm. — Chiều hôm qua, tòa Thượng thẩm xử những việc sau này

Giả mạo trốn thuế. — Tên Đỗ-văn-Thước bán đồ gỗ, làm một cái đầu kềm làm giả đem đóng vào những gỗ thuê chữ ở rừng để được tự do đem về mà không mất thuế. Tên fy đã dùng cách giả mạo fy đánh lừa sở Kiểm-lâm nhiều lần rồi, mãi sau mới vỡ được. Tòa án Trùng-trị ở Nghệ an phạt tên Thước 6 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội tên fy xuống 2 tháng án treo

Cướp ở gần chùa Liên-phái. — Báo *Courrier d'Haiphong* có đăng rằng « Chủ nhật vừa rồi, hồi 1 giờ đêm, có một người làm ở một sở buôn bị ba đứa vác búa và gậy đánh ở gần chùa Liên phái. Bọn cướp lấy mất cái áo tơi và cái ví đựng tiền, rồi đọa người kia hễ kêu thì giết chết.

Trời tối, người mất của không nhận được mặt đứa nào. Tuy bọn cướp bị bắt đã nhiều mà ở chỗ fy thường hay sinh ra việc cướp lắm, cả số lại chưa những vật liệu làm nhà ở chỗ fy cũng mất như vậy. Người ta ngờ cho mấy đứa ở nghệ nghiệp ở làng Bạch mai.»

Ngày chúng tôi không buôn bán nữa, còn lại một cái nhà ở phố hàng Ngang, số nhà 23, (nhà đề Les Cantonnais N° 23) cùng các đồ dùng nữa đem ra bán ; vậy các quý-khách có ai muốn mua, xin mời đến phố hàng Ngang số nhà 23 chàm chước.

3508 Sinh-hòa-Thái

Phòng khám bệnh

của quan Thầy Thuốc tây

Phố hàng Điếu nhà hòa (Rue des Pipes) số nhà 9 ở Hanoi.

Buổi chiều nào cũng khám bệnh từ 2 giờ đến 4 giờ, trừ chủ nhật và ngày lễ.

Phòng mình người bệnh, rất sạch sẽ. Chữa các bệnh người lớn và trẻ con.

3502

Ngạch thư-ký. — M. Trần-quốc-Lộc, thư-ký tập sự tại tòa sứ Hưng-yên, nay thăng thư ký hạng sáu.

Ngạch thú y. — M. Nguyễn-văn-Uyên, được thăng chẳng đặc trọ-tá hạng tư.

Ngạch canh-nông. — M. Hoàng-qui-thông, thăng nông cán hạng ba.

MM. Nghiêm-văn-Nghị thư ký, Nguyễn-văn-Công tức Xuyên, và Đào-đình Quan thăng nông cán hạng năm

Ngạch khán-hộ — MM. Ng tá Khuê, Ng-duy-Dương, thăng khán hộ thường hạng hạng nhất

M. Phạm-văn-Lộc, thăng khán hộ thường hạng hạng nhì.

Ngạch Họa-đồ. — M. Trịnh-ngọc-Đỉnh, thăng hội họa hạng nhất.

M. Trần-quang-Hy, thăng hội họa hạng nhì.

M. Nguyễn-văn-Cốc, thăng hội họa hạng ba.

M. Nguyễn-văn-Chấp, Trần-văn-Toán, Trần-khắc-Tuân, Nguyễn-ngọc-Tín, thăng hội họa hạng tư

Đổi tên — M. Đoàn-văn-Nhân, lý trưởng làng Lâu-khê, tổng La-đôi, huyện Thanh-liêm (Hà dương) được đổi tên là Đoàn văn-Lan.

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-DƯƠNG

Thi Thư-ký. — Sáng hôm nay thi bắt sổ chỉ thu, đến bài là :

1° Cách thi hành sổ chỉ thu các làng ở Bắc-kỳ.

2° Bổn phận người chánh hương bộ và người thủ-quĩ.

3° Cách thức dự kê những khoản tiền bắt thường chi.

Buổi chiều thi bài tính đố và bài đồ đạc ở trong trường thiếu nhiều, học-trò thi đông mà chỉ có ba cái ăn ghế, phần nhiều phải nằm bò xuống hệ gạch cũng là chen chúc nhau trên mạnh chiếu.

Vậy mong rằng quan trên cấp phát cho trường được đủ bàn ghế và trích cho ít tiền, hay là cho phép các dân anh trong hàng tổng mở cuộc khuyến giáo, để làm nhà trường thì tổng chúng tôi được đội ơn lắm.

Nguyễn-v-Hoạt lai cảo

QUẢNG YÊN

Ai muốn mua hay là hỏi gì thì xin cứ viết thư cho ông quản-lý nhà in của bản quán là :

Monsieur Bùi-Xuân-Thành
63, Rue du Coton, Hanoi

MỚI XUẤT BẢN SÁCH

LUẬN - NGỮ

Của ông cử Dương-bá-Trạc *dịch*

Giá mỗi quyển 0 $ 20

(Xem trong thứ ba : « Hải đàm »)



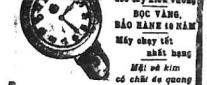
ĐỒNG-HỒ
đeo tay kiểu vuông
BỌC VÀNG,
BẢO HÀNH 10 NĂM
Máy chạy tốt nhất hạng
Một đồ kim cổ chắc để dùng
Giá. . . . . 8 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert. — HANOI

Trương-văn-Kinh, Trương-thế-Đức, Nguyễ :-văn-Nghiệp, Nguyễn-v-Tiến, Phạm-v-Hiến 24 p ; Bùi-văn-Tuân, 0 p.60 ; Trần-v-Uyên, Vũ-v Chương, Đỗ-v-Minh, Ng-v-Luận, Ng-v-Thố, Lê-v-Thống, Ng-v-Thư Ng-v-Hán Phạm-v-Hinh, Lê-v-Tây Bùi-v-Chực, Phạm-v-Mễ Ng v-Lăng, Ng-v Tín Hoàng-văn-Tăng, Phạm-v-Lan. Ngô-v-Day, Đặng-đức-Bảo, Phạm-duy Phan, Trần-v-Ủc, Lê-v-Sâm, Dương-v-Thúc 11 p ; Ng-bá-Ý, Ng-duy-Chính. Bùi-v-Tỵ Ngô-v-Ái, Ng-văn-Con, Ng-văn-Hữu, Đặng-v-Phùng, Lê-v-Các, Lê-v-Khoa 2 p 70 ; Đặng-văn Lực, Hà văn-Cần.

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng các bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đến được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày để ý các chữ-ca-dê bản-hiệu thì xin nhận rõ :

• Nhà Bán-thuốc Ed Montbe có đăng-ký ba chương mà ở ngay



BỌC VÀNG, BÁO BÁNH 10 NĂM

Máy chạy tốt nhất hạng

Mặt và kim có chất đạ quang

Giá..... 8 $ 50

Bán tại hiệu :

A. PERROUD (Nhà xanh)

39, Phố Paul Bert. — HANOI

2009

Sữa hộp tốt nhất hạng

Bản hiệu mới tìm được một nhà người Đại-Pháp buôn bán chắc chắn, có một thứ sữa đóng hộp, còn giữ được nguyên chất sữa tươi.

Thứ sữa này, ít đường, mà như thế thời tốt lắm, vì dùng sữa hộp, mà nhiều chất đường, thì người mua phải thiệt-thòi lắm lắm.

Vả sữa lắm đường, màu trắng bệch, ngoại giả chẳng thêm ích gì.

Mua sữa nên chọn thứ còn váng mỡ, tức là chất crême còn nguyên chất chưa mất, và phải xem giấy dán ngoài hộp có biên rõ, sữa còn nguyên chất hay không (lait non-écrémé). Mọi người đều công-nhận, váng crême làm ra sữa có mùi vàng, chất sữa mùi vàng-vàng, ấy là thứ tốt nhất, nên dùng hơn cả các thứ khác.

Muốn thử thì rất là dễ, chỉ dùng một lượt khác biệt, vị nó thơm tho, không pha chất gì khác vào. Nguyên sữa đặc lắm, sau khi ăn, vẫn còn hương vị, ai đã dùng nó lại muốn dùng mãi. Muốn mua khỏi nhầm, hãng nhận hộp sữa nào có dấu *« đầu con bò »* in dưới chữ LA FAVORITE.

Bản-hiệu có gửi bán thứ sữa ấy ở hiệu Hock-guime-Seng, 55 phố hàng Bát-cũ, Rue Vieille des Tasses, tại Hanoi, để các ngài lại mua được tiện. Bán-hiệu lại bán nới giá, để chiêu khách.

Kính-cáo

Pharmacie MONTÈS

54, Rue Paul-Bert,

HANOI

TRẢ TIỀN BẰNG CON-NIÊM

(Pagements en timbres-postes)

Nhiều ông gởi tiền trả bản-quán bằng con-niêm, sợ ấy thiệt cho bản-quán lắm. Vậy có lời trình các ngài trừ ra những tiền đôi chỗ lẻ, còn thì bản-quán không nhận tiền gì trả bằng con-niêm cả.

0 p.60 ; Trần-v-Uyên, Vũ-v Chương, Đỗ-v-Minh, Ng-v-Luận, Ng-v-Tảo, Lê-v-Thông, Ng-v-Thư. Ng-v-Hân Phạm-v-Hinh, Lê-v-Tây. Bùi-v-Chực, Phạm-v-Mễ. Ng v-Lăng, Ng-v 1in Hoàng-văn-Tăng, Phạm-v-Lan, Ngô-v-Duy, Đặng-đức-Nạo, Phạm-duy-Phan, Trần-v-Ủa, Lê-v-Sâm, Dương-v-Thúc 11 p ; Ng-bá-Ý, Ng-duy-Chinh. Bùi-v-Tị Ngô-v-Ái, Ng-văn-Chu, Ng-văn-Hữu, Đặng-v-Phùng, Lê-v-Các, Lê-v-Khoa 2 p 70 ; Đặng-văn Lực, Hà văn-Cân, Dương-v-Thây, Bùi-v-Chinh 0 p.80 ; cộng 46 p.10

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Nhà in bản quán lại cần thêm một người làm máy mi ne (minerve) thật giỏi nữa. Ai làm được cứ đến mà xin, lương sẽ định theo công việc.

Cuộc lạc quyên Âu-trí-viện. — Ng-v-Lượng 0 p 50 ; Hoàng kim-Đài 1 p ; công dân làng Kim bồng 1 p ; Phạm-Mưu 2 p ; Phạm-tư-Sinh 1 p ; hương hội làng Trần-đăng 2 p ; hương hội làng Khả-lãm 1 p ; hương hội làng Thành-vật 1 p ; hương hội làng Thanh-dương-đường 1 p ; Trần-hữu-Sửu 2 p ; Lưu-tiến Phong 1 p ; Ngô v-Huyền 1 p ; Ng xuân-Thuận 1 p. Doãn v-Thụ 1 p ; Ng-đình-Cựu 1 p ; Chu-v-Huệ 1 p. Chu-v-Diễm 1 p ; Ng-v-Tuấn 1 p ; Ng-v-Hòa 4 p ; Ng-v-Tinh 3 p ; Ng-v-Sĩ 1 p. Ng-tiến-Nguyên 1 p ; Ng-đức-Khoa 1 p. Ng-v-Liên 1 p 50 ; Ng-duy-Nhiên 1 p ; Nguyễn-tiến-Viễn 1 p 50 ; Ng-đức-Liêm 0 p 50 ; Ng-văn-Tường 1 p ; Ng-v-Chúc 1 p ; Ng v-Tăng 1 p ; Ng-v-Tiến 1 p ; Ng v-Tiến 0 p 50 ; Ng-v-Toàn 0 p 50 ; Ng v-Thông 0 p 50 ; Ng v-Tiến 0 p 50. Ng-văn-Cao 0 p 50. Ng-v-Nội 0 p 50 ; Đặng-v-Công 0 p 50 ; Đặng v-Hường 0 p 50 ; Đặng-v-Thụy 0 p 50 ; Ngô-đức-Dy 0 p 50 ; Ng-v-Mịch 0 p 40 ; Lê-v Cần 0 p 50 ; Lê-v-Tường 0 p 30 ; hương hội làng Ngư-luân 2 p. hương hội làng Quan tự 1 p ; hương hội làng Xuân-quang 2 p ; hương hội làng Giang-triều 1p ; hương hội làng Trang thượng 1 p ; hương hội làng Kim-châm 1 p ; hương hội làng Phúc-lễ 1 p ; hương hội làng Triều-khê 1 p ; hương hội làng Thọ-vực 2 p ; hương hội làng Du đồng 1 p ; hương hội làng Ngoại-đê 1 p ; hương hội làng Hoàng-xá 2 p ; Đỗ-đăng-Nguyên 0 p 50 ; Đặng-xuân-Hy 0 p 50 ; Đặng văn-Khánh 0 p 50 ; Trần-hữu-Thanh 0 p 50 ; Đặng-viết-Sinh 0 p 50 ; Trần-hữu-Bài 0 p 30 ; hương hội làng Vân-đình 3 p ; Ng-v-Nhiếp 0 p 50 Ng-v-Chấn 0 p 50 ; Lê v Thái 0 p 30 ; Ng-khắc Thuận 0 p 30 ; Ngô đình-Dung 0 p 30 ; Đỗ-thục-Hồ 0 p 20 Đỗ-khắc-Quang 0 p 30 ; Ng-xuân Huy 0 p 20 . Ng-ngọc Tân 0 p 20 . Trương-đỗ Viên 0 p 20 ; Trương-đỗ-Liên 0 p 20 ; Đỗ-viết-Doanh 0 p 30 ; Ng-v-Tuyên 0 p 20 ; Trương-đỗ-Thụy 0 p 10 ; 18 người ký lý làng Hận-xá 3 p ; hương hội làng Vân-đông 3 p . 17 người dân làng Đông-dương 1 p 40 ; hương hội làng Lương-xá 3 p ; hương hội làng Đình-chàng 2 p . hương hội làng Thanh-lũ 2 p ; Ng-Nữ 0 p 60 ; 31 người dân làng Ngô xá 5 p ; 32 người dân làng Đoàn-xá - thượng 4 p 10 ; hương hội làng Viên-nội-thượng 3 p 10 ; hương hội làng Viên-nội - giang 3 p 60 ; hương hội làng Phù-lương 2 p ; hương hội làng Thiệu-hạ 1 p ; hương hội làng Viên-nội 2 p ; hương hội làng Lưu-khê 2 p ; Tạ-v-Phong 1 p ; Tạ-v-Hiền 1 p ; Đặng-đức-Phong 1 p ; Ng-v-Kính 1 p ; Phạm-xuân-Hoan 0 p. 50 ; Tổng cộng cả phẻ được 216 p.40.

TRANH VẼ

Bán buôn — **Bán lẻ**

Bản-hiệu mới về và mới in được nhiều thứ tranh thủy-mạc và tranh thuốc theo lối mới, rất đẹp và rất nhã. Lại có nhận vẽ các kiểu như là : kiểu thêu, kiểu đét, kiểu đen, kiểu giấy cườm vân vân.

Lại có nhận bán truyện **SONG-PHƯỢNG KỲ DUYÊN** của ông Nguyễn-đỗ-Mục nữa.

HOÀN-VÂN

Vẽ tranh, dệt kiểu và vẽ truyền-thần

73, Phố hàng Bông, Hanoi

HÀ-ĐÔNG

Thi Thư-ký. — Sáng hôm nay thi bài số chi thu, đầu bài là :

1° Cách thi hành sổ chi thu các làng ở Bắc-kỳ.

2° Bổn phận người chánh hương hội và người thủ-quĩ.

3° Cách thức dự kê những khoản tiền bổ thường chi.

Buổi chiều thi bài tính đố và bài kê sổ. Đầu bài như sau này :

Đầu bài tính đố. — Hai tấm vải giá tiền là 245 f, mỗi tấm dài 35 thước, tấm thứ nhất đắt hơn tấm thứ hai là 25 f.. vậy mỗi thước mỗi tấm giá tiền là bao nhiêu ?

Đến ngày mai sẽ thi vấn đáp, chừng 3, 4 hôm nữa sẽ phóng bảng phát bằng.

SƠN-TÂY

Trường học Pháp-Việt. — Mới đây nghe tin rằng trường Tây-đăng ở ngay tại phủ lị Quảng-oai sắp làm thêm vài lớp nữa và sửa sang lại nhà trường cũ thì không những chúng tôi là người có chức trách ở trường lấy được vui lòng mà lại tất cả phụ-huynh các học-sinh cũng lấy làm mừng đẹ. Cái trường lấy mà mở rộng thêm ra thì học-trò cũ từ từ mà học lớp này lên lớp khác, rồi học ngay đấy mà đi thi Sơ-học Pháp-Việt, không phải lên trường tỉnh như trước.

Và lại ở ngay phủ lị như thế thì các học-sinh lớp nhất ở các trường Sơ-đẳng yết lược khác quanh vùng đấy có thể đến mà học lấy bằng Sơ-học, không phải phiền phí tiền lưng gạo bị đề về tỉnh học, thì chẳng hóa ra lại may mắn lắm ru !

Cái trường ấy sau này to tát lên lược thì cũng nhờ quan phủ sở-tại hướng hay cổ động việc học, việc làm nhà trường. Nhờ có ngài mà trường Tây-đăng trước kia thì bốn phía không rào, khắp sân đầy cỏ, bây giờ đã công ngõ sạch sẽ càng, sân hè nhẵn nhụi. Như vậy thì trường Tây-đăng sau này sẽ trở nên một nhà trường kiểu bi to tát được.

Chu-xuân-Chấy lại các

PHÚC-YÊN

Việc học ở trường Kim - nỗ huyện Đông-anh. Tổng Kim-nỗ chúng tôi đã có trường học, nhưng còn có điều khuyết điểm là vì nhà trường còn phải ngồi nhờ ở Văn-chỉ, xuống hễ gặp cảng là chen chúc nhau trên mạnh chiếu.

Vậy mong rằng quan trên cấp phát cho trường được đủ bàn ghế và trích cho ít tiền, hay là cho phép các dân sinh trong hàng tổng mỗ cuộc khuyến giáo, để làm nhà trường thì tổng chúng tôi được đội ơn lắm.

Nguyễn-v-Hoạt lại cáo

QUẢNG YÊN

Dịch đố mười. — Độ này xem ra có bọc ở thành-phố ta thịnh hành lắm, mà nhất là đố mười nó thành một bệnh dịch lan ra hầu gần khắp các hạng người, đi đến đâu cũng chỉ nghe thấy rặt chuyện đố mười ; nào thấy kia thua hai chục, nào anh cai nọ được mười đồng ! Nếu đố mười đã nghiễm nhiên là một sự giải buồn cho những tay chuyên môn cờ bạc, cũng những bác ăn xương, thì chắc trong thành-phố ta ít ra cũng phải có một vài nhà gá chứa, kiếm ăn về nghề đỏ bác !

Nghe đâu các con bạc thường đêm nào cũng chỉ hay tụ họp ở ở nhà tên kia ở phố Y. H., mà nghe đâu tên này lại là một người có trách nhiệm trong thành-phố tr. Có lẽ vì vậy mà con bạc được vững dạ, nên đêm nào cũng tụ họp ở nhà tên này chăng.

Mong rằng những ông thừa giá có mắt mũi, ham chơi có bạc cũng nên xa lánh cái hang hầm ấy ra. Các ông chẳng thiếu gì cách giải buồn. Buồn thì các ông chơi *foot-ball*, các ông đọc sách, hoặc giả các ông muốn giải trí bằng quần bài thì thỉnh thoảng các ông chơi lẫn với nhau cho đường hoàng, hà tất các ông phải tụ họ một cách đê hèn như thế làm gì ? Hay các ông muốn mang nhau đến sòng gá chứa để giết lẫn nhau ?

Một người ở phố Q. H. lại cáo

NAM-ĐỊNH

Lại vẽ câu chuyện « cây ngay không sợ chết đứng ». — Tôi chợt xem thấy quí báo *Trung-Bắc* ngày thứ tư 3 Janvier 1923 ông lấy Grandgier có nói về việc ông Hộ Lan nhờ tôi đem (800p 00) đồng bạc đến nỏ Sen-đầm để điều đình, thế là *nói sai* tôi xin thuật rõ lại để độc giả biết đầu đuôi : Hôm trước chẳng hay vì có gì thực hư mà vợ chồng ông Hộ Lan phải bắt ký giám tại sở Sen-đầm, anh em của Hộ Lan có nhờ tôi thuê hộ Trạng-sư, tôi xem tình hình của họ nói, thật là vợ chồng ông Hộ Lan là cũng lại cháo lòi mà nói rằng có quen biết người con rể tôi, có ý đến nói chuyện với tôi, vậy tôi khuyên ông Grangier đừng kiện nữa để tôi giáp ông tôi bảo anh em cấn Hộ Lan đãi cho ông năm trăm bạc (500 p. 00) để hai bên đừng lôi thôi nữa, hễ giờ họ không có tiền, họ phải vay tôi, nhưng họ giao hẹn rằng nếu ông Grangier có thể rất đơn ra được thì họ mới vay. bởi vậy tôi phải đến sở Sen-đầm hỏi lại ông Grangier cẩn thận, nhưng sau xem ý việc không xong. tôi không cho vay nữa, chứ không phải là ông Hộ Lan có nhờ tôi điều đình sự gì. Chính là tôi muốn giáp ông Grangier được món tiền tiêu mà ông Hộ Lan khỏi lôi thôi, còn tôi thì cho vay lấy lãi mà thôi.

V. Foc-Hoong

園興東

ĐÔNG-HƯNG-VIÊN

HANOI — 90, Phố Hàng Buồm, 90 — TONKIN

Giây nói số 272

HIỆU CAO LÂU VÀ TẠP HÓA

Bản-hiệu mở từ năm 1803, là một hiệu cao-lâu Trung-hoa mở trước nhất ở Hà-thành này. Nhà cửa rộng-rãi lịch-sự, có phòng nhỏ để quý-khách ngồi riêng và phòng lớn để đặt tiệc to.

Các quý-khách muốn đặt tiệc tại bản-hiệu, hay là đem về nhà cũng được, giá cả phải chăng.

Các món ăn Tây đều làm được cả, và cách nấu-nướng vừa-vặn, trong-sạch.

Nay bản-hiệu được phép bán cho cả binh lính Tây, Nam, vậy mới các ngài chiếu-cố cho.

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này :

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 8$00

2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. 8$00

3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . 8$00

4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 4$00

● Mấy bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

BÁO NAM-KỲ KINH-TẾ

Mỗi tuần lễ xuất bản một lần ngày thứ tư.

Ở ĐƯỜNG CHARNER, SỐ 67, SAIGON

Giá mua đứng niên 5$00

Thực là một tập báo rất riêng để đường kinh tế rất có ích cho tài cả mọi người bỏ vốn. Vậy người Bắc-kỳ nên mua mà xem, lời lẽ nói rất để dàng lý-thú.

Chuyện Bực Mình

Giá bán. — N° 1 : 1$50 — N° 2 : 6$00

Bán tại TONG-YUNE-TAI.

49, phố hàng Ngang, Hanoi

2024

Phần nhiều các qui-khách xem bản thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi về mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhờ mà làm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài từ rày đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ :

« Nhà Bán-thuốc **Ed Montès** có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 50, Hanoi. »

Nay kính,

Ed. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Xiếc Việt Nam. — **M. Tạ-duy-Hiển** là chủ rạp Xiếc Việt Nam đã cho người vào xin phép quan tỉnh và tìm nơi để mấy hôm nữa đem rạp Xiếc vào đây khai diễn.

Quan trên cũng đã nhận lời và cho phép rồi, độ thứ năm hay thứ sáu (tức là 11 hay 12 Janvier) thì khai diễn tại chỗ đất bỏ không bên thành mà học-sinh vẫn đá bóng

QUẢNG-NGÃI

Thời tiết. — Năm nay ở đây mưa lụt quá nhiều, lạnh cũng gắp hai gắp ba năm trước. Mưa luôn từ đầu tháng chín mãi đến tháng mười, luôn luôn không ngớt. Qua đến tháng mười một nầy mãi đến bảy giờ. Ngày nào cũng rải rác đôi ba trận mưa bay, phương phất đôi ba cơn gió bắc, mưa gió chừng nào càng lạnh lùng khó chịu chừng nấy. Từ đó đến giờ, ít khi mà được trông rõ mặt Thái-dương. có đôi ngày bé bé một tí, lại dám liền. Vậy biết bao giờ cho thời mưa gió và được thấy ánh mặt trời !! Đường sá hư hỏng, cửa nhà hầu đọ, ngập trở vô cùng. Bể đông sông chỗ nào ở lỗ gbe thuyền khó chạy, hàng hóa các nơi cũng không vào mà tải đi được, thật là bất tiện cho thương-gia lắm lắm !

Gặp tiết trời như vậy, mấy người của cao nhà rộng áo kép chăn đôi thì không nói đến, chỉ thương nhất là người nghèo khó gặp lúc nầy, thảm khổ biết bao !

CÁC CUỘC ĐI XEM

SĂN-NHIÊN

Tối thứ tư :

LƯƠNG DUYÊN KỲ NGỘ

Những tích này diễn rất vui trò và có ý vị. Những vai trò cắt rất đích đáng. Mời các qui-khách đến xem bình-phẩm cho

Tối thứ năm :

TÀI TÌNH ÍT CÓ

Tối thứ sáu

THỔ-ĐỊA NUÔI CON

Những tích này diễn rất vui trò. Những vai đào, vai kép cắt rất đích đáng để hiến các qui-khách một cuộc tiêu khiển.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 10

đến thứ ba 16 Janvier 1923

Bắt đầu hôm ngày thứ năm có chữ nhật chụp lớn 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI-SỰ « ÉCLAIR »

Các việc làm trong thế giới

Một phim ảnh mỹ thuật rất vui

SỰ THẬT THÀ

Một tấn bi hài kịch chia làm 6 đoạn

Emay Lyan đóng trò

Đoạn thứ 1 và II

Nghỉ

SỰ THẬT THÀ

Chớp nốt đoạn thứ 3, 4, 5 và 6

TUẦN LỄ SAU

CHARLOT MẾ NGỦ

Bài kịch buồn cười vô bợng ! !

Ngày nào cũng có nhạc, chỉ trừ tối thứ hai và chiều thứ bảy

CÁC TIỂU-THUYẾT CỦA BẢN-QUÁN

BA NGƯỜI NGU-LÂM PHÁO-THỦ
của Ng.-văn-Vĩnh dịch, giá. 3$00

KỲ ÁI HẸN NGỌC THỀ VÀNG
của Ng.-đỗ-Mục dịch, giá. 0,40

THUYỀN TÌNH BỂ ÁI
của Ng.-đỗ-Mục dịch, giá. 0,60

Ngài nào muốn mua, xin viết thư cho ông Bài-xuân-Thành là quản-lý nhà in Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.

Tiền gửi gởi ngoài.

CAFÉ, RESTAURANT

HOTEL DES COLONIES

TRUNG-BẮC KHÁCH-SẠN

Chính-quán lại phố hàng Trống, số 80 ngay cửa Nhà-Thờ

Phụ-quán có vườn hoa rộng rãi, ở số 68 cũng phố ấy.

Đủ các cách tiện-lợi và lịch-sự theo lối ăn ở của người Âu-châu

Bản-quán thừa tiếp các qui-khách Tây-Âu và Đông-Á cũng một cách bình-đẳng, mà lại để tâm ý cho các ngài, người Nam-Việt hoặc người Trung-hoa, nghỉ ăn, ở, hoặc uống rượu chỗ biệt-tịch cũng được, và cũng một giá tiền.

● Phụ-quán cũng có giây nói trực tiếp với chính-quán 2005

Xin xem cho kỹ

Hiệu tôi có thuê gian bán hàng số 228, trong kỳ Hội-chợ năm nay

---

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Sự nóng buốt ở bệnh lậu thường hay làm cho cản đến ở trong đường tiểu-tiện, buồn quang, quỉ-đầu và làm cho mụn mọc lên ở các cơ-quan ấy nữa. Vậy thì thực là khó chữa cái bệnh ấy. Nhưng mà nay có thứ thuốc Santal Monal thì chữa khỏi ngay. Thuốc ấy là thuốc của nhà thuốc Montès, 54, Rue Paul-Bert, Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

Bán chiếu hạng

ĐỒNG HỒ ĐEO TAY

Nước hoa thượng hạng : Eau de Cologne Montès

NGUYỄN-VĂN-THUẬN
CHỦ HIỆU THUẬN-LỢI
SCULPTEUR
37, Hàng Mã-mây, Hanoi
2094

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

TRẢ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-báo rằng: phàm những số tiền quá hai hào (0$20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-đa (mandats-postes): chớ đừng gửi bằng timbres

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem gián thư (timbres-postes), từ thứ 0f.10 (0$04) trở xuống; chớ đừng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

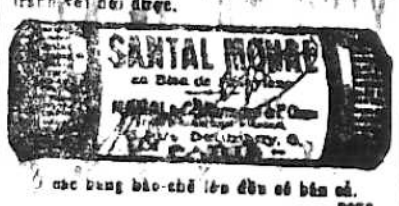
KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thơ đối hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

... thực ít để khỏi, vì thuốc này điều-trị ở trong, khi uống vào thì làm lẫn với nước tiểu mà thành ra xanh và rửa rẩy những vật bẩn là sinh ra bởi sự nóng buốt.

Khi mới bắt đầu có mủ mà dùng ngay thuốc *Santal Monal* thì hết đau đớn, bớt sưng, hết buốt, và không còn lây bệnh lên được nữa. Phải nên biết rằng vì sự nóng buốt thường hay sinh ra đau ngọc-hành, bàng quang, quả-trấn, và chuyền sang các cơ-quan khác mà có thể sinh ra bệnh nặng được. Thực như vậy, cái sự nóng buốt ấy lại còn chuyền sang chân-huyết, lần sang qua thận mà sau lại chạy lên đến tâm can tỳ phế được nữa.

Vậy thì khi mới bắt đầu có mủ phải nên cứ mà chữa ngay bằng thuốc *Santal Monal*, như thế mới có thể khỏi hẳn được, mà không hại gì đến sức khỏe cả, và mới có thể tránh ... được.



... các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.
2056

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

... vành sứ đủ các sắc.
Giá. . . . 15$00

ĐONG HỒ HẠNG toàn bằng bạc
Giá. . . . 25$00



2074

Distillerie du Nord

NGUYỄN-VĂN-MÃO & Cie
31, Bd Henri d'Orléans, Hanoi

Mới có một nhà của người Nam-Việt được phép lập lên để chế các thứ rượu mùi, hiệu là ÔNG SAO, so với các thứ rượu đã chế ra bán tại Bắc-kỳ thì khác nhau lắm, xin quý khách nhận rõ hiệu tem gián có ÔNG SAO khỏi nhầm.

Bản-hiệu bán buôn, bán lẻ, giá tính rất rẻ. Xin các quý-khách chiếu cố đến cho.

Quý-khách ở xa muốn mua thứ rượu gì hay hỏi han điều gì xin cứ viết thơ cho bản-hiệu thì bản-hiệu xin trả lời ngay.

Ống nói số 867
2073

... là thơm lắm. Các ngài đã dùng đều chịu là hạng quí nhất! Có nhiều ngài ở xa không biết giá, nay xin khai để các quí-khách cùng biết:

EAU DE COLOGNE MONTÈS

Chai lớn: 1 litre	2.55
Chai nhỡ: 1/2 litre	1.80
Chai nhỏ: 1/8 litre	0.55

Hạng chai nhỏ này có đóng thơ gửi riêng đi vậy ra từng gói được.

HIỆU BÀO-CHẾ VÀ LỤC-HỢP

CHẾ THUỐC CHO NGƯỜI ĐẠI-PHÁP VÀ NGƯỜI AN-NAM

Ed. MONTÈS

Quan Bào-chế hạng nhất, Hà-nội, phố Paul-Bert, số 64



Hiệu GIU-ICH tức là Công-ty CHU-VĂN-MINH ở Haiphong đường Sadi-Carnot, số 115 có nhà máy nấu dầu và chế các thứ sơn tây đủ các mùi đất dấu CON GÀ VÀNG.

Sơn rất tốt, giá bán phải chăng, xin đồng-bào chiếu cố nội hóa, cứ viết thư cho bản-hiệu lấy mẫu, sẽ xin gửi biếu ngay.
2055

CAO RĂNG

萬春牙膏 立即拔毒止痛 殺虫牢牙固齒

Thuốc Cao này thơm tho trong sạch khô giáo, ngậm khỏi đau răng, sâu răng, cam răng; răng lung lay ngậm thì vững lại, bán tại hiệu Vạn-Xuân-Đường, số 211, phố Tiền-an, tỉnh Bắc-ninh (Tonkin).

Song liệu mỗi phiến giá. . . **0$20**
Đơn liệu mỗi phiến giá. . . **0 10**

Các hàng tạp hóa và các hàng bào chế các tỉnh hiện đã nhiều nơi mua buôn để bán lẻ, ngài nào muốn mua buôn xin gửi thư lại. Các nơi đã ấn định có bán kể như sau này: hiệu *Mạc-Đình-Tư* số 136, phố hàng Bông, Sở bán báo lẻ số 53, phố hàng Bông, nhà in *Đông-kinh ấn-quán* số 82, phố hàng Gai, hiệu *Vĩnh Lợi-Vinh*, số 69, phố hàng Bồ, hiệu *Hanh-Nhân-Đường* số 61, phố Phúc-kiến, hiệu *Vĩnh-Xương* số 27, phố Hà-trung, hiệu *Quảng-Lợi* số 23 và hiệu *Bảo-Hợp* số 27, phố Chợ nhỏn Cũ, hiệu *Phạm xuân-Trung* số 62, phố hàng Bạc, hiệu *Vĩnh-Hợp-hành* số 119, hiệu *Hạnh-Hòa-Đường* số 127 và hiệu *Anh-Hòa Đường* số 131, phố hàng Buồm, hiệu *Phượng-Đình* số 100, phố Cầu gỗ, Hanoi, hiệu *Hợp-Hing-Long* số 23, phố khách Haiphong, hiệu *Quảng-Lợi Ích* số 26, phố hàng Song và hiệu *Hoa-Sinh-Đường* số 167 phố khách, Nam-định, hiệu *Đức-Phong* số 166 phố Đông-thị, Hải-dương, hiệu *Phúc-Hưng* bán tạp hóa tỉnh Phúc-yên, hiệu *Vạn An* phố Yên tỉnh, tỉnh Yên bay, hiệu *Đức-tường* phố Việt trì tỉnh Việt trì hiệu *Hưng-tường* nhận đứng bán buôn các thuốc ở bản hiệu ở số nhà 62, phố Phúc kiến Hanoi, các nơi kể trên có bán bộ cả thứ thuốc thấp sơn ngoại và các thứ cần dùng khác nữa, đều công hiệu cả. Bản hiệu hiện nay có bày bán các thuốc ở Hội-chợ gian số 39, giấy K. Xin các qui-khách nhận lấm quang-cố, bản-hiệu xin cảm bội vô cùng.
2038

Vạn-xuân-đường, cẩn khải.

Xe nhà và xe cho thuê

Có bẩy kiểu tại Hội-chợ

POUSSE-POUSSE SAIGONNAIS

Société Fse de Transports — Hanoi
7, Boulevard Bobillot, 7.
Téléphone N° 13
2003



TAM-TỈNH-Y-QUÁN

Ai có bệnh nên biết hiệu « Tam-tỉnh y-quán » ở phố « Mã mây », số nhà 91, Hanoi: Mạch lý bệnh căn biết đích xác; chữa đủ các chứng bệnh, bệnh nguy trọng, bệnh đã lâu, chữa khỏi được nhiều, hoàn tán cao đan cực tinh tế thần hiệu, để qui-khách xét dùng. Xa xôi viết thơ về kể bệnh, bản-hiệu gửi thuốc đến ngay, gửi cách lĩnh hóa giao ngân, qui-khách mua buôn thì tính hạ giá. Nghèo cùng quá không có tiền xin thuốc cũng cho.

Còn các thứ thuốc đặc-biệt rất thần hiệu ai uống cũng khỏi:

Bạch-trọc, dương mai, hạ cam, trĩ, lậu, mỗi chai 1 đồng, ống thuốc 5 hào, thuốc ... 5 hào.

Đàn ông mộng tinh, di tinh, lâu tinh loãng ... đau ... kinh ... suyễn, bất toại, phù thũng ... mỗi chai ... đồng.

Đàn bà kinh ... điều, ... đau, hoặc kinh thấy ra nhiều sinh đau bụng, rức đầu, đau xương, không đẻ, hay có đẻ không nuôi mỗi chai 1 đồng.

Băng huyết, lệ huyết, tiện huyết, mỗi phong 2 hào.

Trẻ con sốt, ho, kinh, đàm suyễn, ta lị, cam cửu mục, đau mắt mộng, mỗi chai 2 hào.
2067

MẤY LỜI KÍNH-TẠ

Từ khi bản-hiệu dự cuộc đấu xảo riêng tại kỳ hội-chợ thứ tư, mông ơn hội-đồng ban thưởng cho GIẢI NHẤT trong nghề làm giầy tây, giầy ta, có nhiều ngài gởi thư đến mừng bản-hiệu, vậy bản-hiệu xin có lời kính tạ các ngài, và xin hứa rằng từ nay về sau lại cố gắng thêm nữa cho càng ngày càng tinh xảo mãi lên để các ngài chiếu-cố cho và cho xứng cái GIẢI NHẤT của hội-đồng ban cho vậy.

Nay kính tạ
PHONG-TÀI
Hiệu Annam đóng ...
43, phố hàng Điếu (Pipes), Hanoi

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi



Chúng tôi có lời kính trình các qui-khách biết rằng chủ trương của chúng tôi là để chiều khách, cho nên không những là bán giá thật rẻ, lại còn càng ngày càng thêm hàng lên cho đủ mọi thức, không kể những đồ vàng bạc thường dùng, chúng tôi lại có buôn ở bên Hồng-kông và Shanghai những đồ trân châu, hổ phách, ngọc thạch, nói tóm lại là đủ các thứ tinh thức rất quí, lối cổ, lối kim mà ngày nay ở cõi Việt-Đông dùng quen. Chúng tôi lại có bán cả mọi thứ đồ sứ Giang-tây như là lọ, bát, tứ bình bằng sứ, vân vân.

Cũng kỳ tàu vừa rồi, bản-hiệu lại mới thỉnh thêm được giăm ba tay thợ khéo ở bên Tàu sang, nào là thợ kim-hoàn, nào là thợ chữa các thứ đồng-hồ. — Xin các qui-khách chiếu-cố cho thời chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm. Các ngài đến xem, chúng tôi cũng xin nghênh tiếp một cách rất lịch-sự.

PAO-VA
Bijoutier, n° 28, Rue des Paniers, Hanoi

Số 42

TỤC TÁI-SINH-DUYÊN

(Bộ này cũng tiếp theo sự tích Mạnh-lệ-quân, của Hương-diệp phu-nhân, một nhà-nữ-sĩ thuở xưa soạn ra. Đoạn theo lối đàn-từ, nay xin dịch thành văn xuôi để hiến các đọc-giả.)

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Nam-kim nữ-chủ nghe xong, cúi đầu lạy tạ. Các cung-nữ xúm lại, đỡ *Nam kim* nữ-chủ dậy, đứng ở trước thềm vàng. *Nam kim* nữ-chủ giơ tay tiếp lấy thánh-chỉ rồi mời *Doãn-thượng-khanh* ngồi để lạy tạ và nói rằng:

— Chẳng mấy khi tướng-công tới đây, khiến cho thiếp được thừa tiếp tôn-nhan, thật lấy làm vinh-hạnh lắm. Thiếp xin cúi đầu lạy tạ và tuân theo lời chỉ-giáo của tướng-công

Doãn-thượng-khanh tỏ ra ý khiêm tốn mà đáp rằng:

— Tôi chỉ xin nương-nương cố giữ cho trọn điều tín nghĩa.

Nam-kim nữ-chủ lại mời *Hùng-khởi phượng* ngồi để lạy tạ. Ai ngờ hai người ấy nguyên có cái phong-lưu nghiệt-trái từ 500 năm trước, bây giờ bỗng cùng nhau gặp-gỡ, khiến cho mặt nhìn mặt càng thêm ngẩy vậy.

Nam-kim nữ chủ nghĩ thầm: mắt này được nhìn đàn-ông, tưởng cũng đã nhiều, nhưng chưa thấy ai đẹp như *Hùng* quốc-cữu. Trời ơi! Cái mối tương-tư này có lẽ thêm hại cho ta!

Nam-kim nữ-chủ nghĩ vậy, mới định thần mà nói rằng:

— Chẳng mấy khi quốc-cữu lại di giá đến tiểu-bang này, thiếp xin cúi đầu bái tạ.

Hùng-khởi phượng đứng dậy chối từ mà rằng:

— Nương-nương làm chủ trong một nước mà lại quá ư khiêm-tốn như thế, có đâu tôi dám thụ-lễ.

Nam-kim nữ-chủ mới ngồi xuống ghế, rồi lui vào phía trong, lại bỏ rèm châu xuống, ngồi ở trong rèm ngắm nhìn *Hùng khởi-phượng* mà nghĩ thầm rằng: không ngờ thế-gian lại có người đẹp đến thế này! khuôn khổ người này thật giống *Hoàng-phủ thiếu-hoa* năm xưa như đúc! to tình vương-víu, khiến cho lòng ta luống những bồi-hồi.

Nam-kim nữ-chủ đang ngắm nghĩ thì có nội giám quì tâu rằng:

— Muôn tâu lệnh-bà! Hai quan sứ-thần thiên-triều đã ngồi vào ngự yến, xin lệnh-bà ban rượu mời.

Nam kim nữ-chủ truyền đem chén ngọc rót rượu rồi sai cung nữ bưng ra. Hai tên cung-nữ bưng hai chén rượu ra quì xuống dâng mà thưa rằng:

— Cúi chào hai vị sứ-thần! nữ-chủ tôi sai đem hai chén rượu này ra để kính mời.

Doãn thượng-khanh và *Hùng-khởi-phượng* đều cầm lấy chén rượu mà tỏ lời cảm tạ. Bấy giờ tiệc bày một cách rất long-trọng, đủ các vị chả phượng nem công, lại có nhạc-công tấu nhạc. Khi tiệc xong, hai vị sứ-thần lui ra nhà công quán để yên nghỉ. Trong nhà công-quán cũng trần-thiết một cách rất long-trọng, lại có bốn người mỹ nữ đứng hầu

Doãn-thượng-khanh nói:

— Đây ta đã có các gia-tướng theo hầu, không cần phải dùng đến mỹ-nữ

Bốn người mỹ-nữ cúi đầu lui ra, liếc mắt trông trộm *Hùng-khởi-phượng*, đều lấy làm khen ngợi mà nghĩ thầm rằng: sao thiên-triều lại có được người nam-tử dung mạo tuyệt vời như thế!

Lại nói chuyện *Nam-kim* nữ-chủ lui vào trong cung, tháo mũ cởi áo, ngồi tựa xuống ghế mà thở ngắn than dài, không nói câu gì. Các nội-giám và cung-nữ đều lấy làm lạ, dùng lời khuyên-giải nhưng nữ-chủ vẫn ngẩn ngơ rầu-rĩ, nước không buồn uống, cơm chẳng muốn ăn.

Nam kim nữ-chủ truyền cho mọi người lui ra, một mình ngồi cạnh cây đèn, ngẫm nghĩ hồi lâu, rồi lòng lại nhủ lòng rằng:

— Bây giờ ta biết dùng kế chi mà lưu *Hùng-khởi-phượng* ở lại đây?...

Nam-kim nữ-chủ nghĩ quanh nghĩ quẩn rồi lại nói một mình rằng:

— A! cứ như lời trong chiếu-thư của vua thiên-triều nói thì hai vị sứ thần này đều là tay học rộng tài cao kinh-luân khang-tế, vậy sáng mai ta cho triệu riêng *Hùng-khởi-phượng* vào cung để giảng sách cho ta nghe.

Sáng hôm sau *Nam-kim* nữ-chủ truyền cho nội-giám bày một tiệc ngọc yến ở trong điện *Thái-cực*, rồi sai triệu *Hùng-khởi phượng* vào. Khi *Hùng-khởi-phượng* vào tới nơi, *Nam-kim* nữ chủ mừng-rỡ xiết bao, truyền cuốn rèm châu lên, rồi đứng dậy ra đón, miệng tủm tỉm cười mà bảo *Hùng-khởi phượng* rằng:

— *Hùng* quốc-cữu! xin miễn lễ! mời người ngồi cho!

Hùng-khởi-phượng ngồi xuống ghế, cung-nữ dâng trà uống. *Hùng-khởi-phượng* nói:

— Chẳng hay hôm nay nương-nương triệu tôi vào đây có việc chi?

Nam-kim nữ chủ nói:

— *Hùng* quốc-cữu ơi! tôi sinh-trưởng ở trong Trung-hoa, chẳng may xấu số, phải lưu lạc đến cõi xa xôi rợ mọi này, dẫu được làm hoàng-hậu thật, nhưng cái mặt hoa da ngọc này há chẳng uổng phụ lắm ru! Tưởng gì là giống hồi-lạnh, thân nghìn vàng để ô danh má hồng! Cha mẹ tôi năm xưa cũng có mông ân vua *Cao-ly* được sang đây thăm tôi, nhưng vì không quen phong-thổ lại phải về cả, bỏ một thân tôi ở đây. Mỗi khi tôi nghĩ đến đất tổ quê cha, trông đàn nhạn bay, lại rỏ hai hàng nước mắt. Thấm-thoắt hơn 20 năm trời nay, tôi vẫn một lòng tận trung báo quốc, khiến nước *Cao-ly* phải hàng năm cống-hiến thiên-triều. Giả sử đem tôi mà so-sánh với bà *Chiêu-quân đời Hán* (1) thì cái công-lao của tôi, lại còn có phần hơn vậy. Không ngờ ngày nay vua *Cao-ly* băng-hà, thế-tử hãy còn trẻ dại, mới lên 6 tuổi. Vì thế, tôi phải tạm quyền ngôi vua, mà dâng biểu xin thiên-triều cho mấy vị sứ-thần tài cao học rộng sang phong vương, để trấn-áp thần-dân ở *Cao-ly* này. May sao duyên trời dun dủi mà quốc-cữu lại cùng *Doãn* tướng-công phụng-mệnh tới đây. Vậy hai ngài hãy nên tạm lưu ở đất man-hoang này trong vài ba năm, tôi sẽ giao cả triều-chính cho quan *Doãn* tướng công, còn quốc cữu thì cứ ở trong cung này với tôi, tự khắc trong ngoài đều phải thiếp phục.

Nam kim nữ-chủ vừa nói vừa tủm tỉm cười, hai mắt đưa tình, nhìn *Hùng-khởi-phượng*. *Hùng-khởi-phượng* nghiêm sắc mặt mà đáp rằng:

— Nương-nương nghĩ thế là lầm! Tôi phụng mệnh thiên-triều tới đây, cốt để giúp cho nước *Cao-ly* được an-tĩnh. Chỉ trong một vài tháng, hễ thần-dân thiếp phục rồi thì chúng tôi phải về phúc-mệnh với thiên-triều. Và *Doãn* tướng-công là một bậc lão-thần ở thiên-triều, khi nào lại chịu làm tôi hạ-quốc.

Nam-kim nữ-chủ cười mà bảo rằng:

— Quan *Doãn* tướng-công không thể lưu lại được, nhưng còn quốc-cữu thì đang tuổi thanh-xuân, cao-đường ở nhà, đều khỏe mạnh cả, dẫu quốc-cữu ở đây 8 năm hoặc 10 năm cũng về được chứ sao!

(Còn nữa)

(1) Xem trong bộ tiểu thuyết « Song phượng kỳ-duyên ».

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUÂN

NĂM THỨ MƯỜI MỘT. — SỐ THỨ 1748 MỖI SỐ: 0$02 NGÀY THỨ NĂM 11 JANVIER 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

ANNONCES
Décomptées à raison de 8 lignes au ...